

Plan van Aandacht & Protocol - Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2019-2020

Inleiding

Sinds 1 juli 2013 zijn professionals die met kinderen en gezinnen werken verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring of kindermishandeling. In de meldcode staat wie wanneer welke stappen zet bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling.

De Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs (RVKO) heeft meegewerkt aan de 'Handreiking signaleren kindermishandeling en gebruik meldcode en SISA' voor alle Rotterdamse scholen en schoolbesturen. Het doel van deze handreiking is dat alle schoolbesturen een impuls geven aan het signaleren van kindermishandeling en het gebruik van de meldcode en SISA.

In schooljaar 2017-2018, na het verschijnen van de handreiking, is het plan van aandacht & protocol 'Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling' binnen de RVKO herzien. In dit plan van aandacht & protocol is beschreven hoe binnen de RVKO wordt omgegaan met de meldcode. Het document wordt jaarlijks aangepast.

Visie

Alle kinderen hebben het recht om gezond en veilig op te groeien. Toch hebben in Nederland 119.000 kinderen te maken met kindermishandeling, dit is gemiddeld 1 kind per klas. De omvang van kindermishandeling is in Rotterdam nog groter, met een gemiddelde van 2 mishandelde kinderen per klas.

Kinderen zijn vijf dagen per week op school en hebben intensief contact met de leerkracht. Van leerkrachten wordt verwacht dat ze signaleren, dat ze ontwikkelingen en signalen waarover ze bezorgd zijn vastleggen en dat ze dit tijdig delen met de 'aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling' binnen de school. Leerkrachten, aandachtsfunctionarissen en andere onderwijsprofessionals kunnen een betrouwbare volwassene zijn voor een kind en hem of haar steun bieden, zodat het gevoel van veiligheid van het kind vergroot wordt. De meldcode en SISA ondersteunen onderwijsprofessionals bij het handelen na een vermoeden van kindermishandeling.

De doelstelling van de RVKO is als volgt:

'Alle kinderen die ingrijpende gebeurtenissen meemaken worden op onze scholen gezien en ondersteund. Waar nodig wordt een signaal afgegeven in SISA en worden stappen uit de meldcode doorlopen.'

In bijlage 1 is een sociale kaart te vinden die een overzicht geeft van organisaties die kunnen ondersteunen bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling in regio Rotterdam.

Definities

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Met huiselijke kring wordt een (ex-)partner, gezinslid, familielid of huisvriend bedoeld. Huisvrienden zijn personen die een vriendschappelijke band onderhouden met het slachtoffer of iemand uit de onmiddellijke omgeving van het slachtoffer en het slachtoffer in de huiselijke sfeer ontmoeten. Er is altijd sprake van een machtsverschil tussen dader en slachtoffer. Bij huiselijk geweld kan het gaan om lichamelijk, psychisch, financieel of seksueel geweld.

Kindermishandeling

De officiële definitie van kindermishandeling is vastgelegd in de Jeugdwet:

'Elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.'

Kindermishandeling komt voor in verschillende vormen. In gezinnen waarin één of meer kinderen worden mishandeld, komen vaak verschillende vormen van mishandeling tegelijk voor. Bij elke vorm van kindermishandeling varieert de ernst van licht tot zeer ernstig. De duur en frequentie van het geweld bepalen mede de ernst van de mishandeling. Het gaat om de volgende vormen van kindermishandeling:

- *Lichamelijke mishandeling*: alle vormen van lichamelijk geweld tegen het kind, zoals slaan, schoppen, bijten, knijpen, krabben, het toebrengen van brandwonden of het kind laten vallen. Bijzondere vormen zijn het shakenbabysyndroom, Münchhausen-by-proxysyndroom en meisjesbesnijdenis.
- *Lichamelijke verwaarlozing*: ouders of opvoeders komen gedurende langere tijd onvoldoende tegemoet aan de lichamelijke basisbehoeften van het kind.
- *Psychische mishandeling*: ouders of andere opvoeders stralen met hun houding en hun gedrag afwijzing en vijandigheid uit tegenover het kind. Ze schelden het kind regelmatig uit of maken het kind opzettelijk bang.
- *Psychische verwaarlozing*: ouders of opvoeders schieten doorlopend tekort in het geven van positieve aandacht aan het kind. Daarmee negeren ze structureel de basale behoeften van het kind aan liefde, warmte, geborgenheid en steun.
- *Seksueel misbruik*: alle seksuele aanrakingen die een volwassene een kind opdringt. Door het lichamelijke of relationele overwicht, de emotionele druk, of door dwang en geweld van de volwassene kan het kind die aanrakingen niet weigeren.
- *Getuige van huiselijk geweld*: kinderen die getuige zijn van geweld in het gezin zien of horen conflicten tussen hun ouders of worden geconfronteerd met de gevolgen, bijvoorbeeld verwondingen bij de ouder of het moeten vluchten van een ouder.
- *Vechtscheiding*: we spreken van vechtscheiding wanneer een echtscheiding gepaard gaat met veel ruzies, waarbij negatieve gevoelens ten aanzien van de ex-partner uitgesproken worden naar de kinderen en er bewuste acties plaatsvinden met de bedoeling de andere partner schade toe te brengen.

Schadelijke traditionele praktijken

Schadelijke traditionele praktijken is een verzamelterm voor vormen van onderdrukking en geweld tegen kinderen (vooral meisjes) en vrouwen die voortkomen uit traditie, cultuur, religie of bijgeloof. Het gaat hierbij om vrouwelijke genitale verminking (meisjes- of vrouwenbesnijdenis), kindhuwelijken, huwelijksdwang, huwelijkse gevangenschap, gedwongen achterlating, verborgen vrouwen en eergerelateerd geweld.

Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling

De aandachtsfunctionaris is een professional die extra deskundigheid heeft op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling, die het thema terugkerend onder de aandacht brengt bij het team en als klankbord en ondersteuner fungeert voor collega's. Hij of zij heeft een coördinerende rol bij de uitvoering van de stappen van de meldcode als er een vermoeden is van huiselijk geweld of kindermishandeling. Alle scholen binnen de RVKO hebben minimaal één aandachtsfunctionaris, vaak is dit de intern begeleider. Zie bijlage 2 voor de taken van de aandachtsfunctionaris.

SISA

Iedere gemeente in Nederland is aangesloten op een verwijsindex. Alle verwijsindexen zijn aan elkaar verbonden via de landelijke verwijsindex (MULTIsignaal). SISA is de regionale verwijsindex voor Rotterdam en 13 omliggende gemeenten. SISA is het Samenwerkings Instrument Sluitende Aanpak maar staat ook voor Signaleren en Samenwerken. Het is een (computer)systeem dat inzichtelijk maakt welke professionals betrokken zijn rondom een jeugdige van 0 tot 23 jaar of zijn of haar gezinssysteem. Het is belangrijk dat alle betrokken organisaties dit vroegtijdig van elkaar weten en zo sneller kunnen schakelen en samenwerken. Binnen de regio Rotterdam is afgesproken dat alle organisaties die met kinderen (of volwassenen met kinderen) werken aangesloten zijn op SISA en hun betrokkenheid vroegtijdig signaleren in SISA.

Voor het afgeven van signaal in de verwijsindex geldt een wettelijk meldrecht. Dit meldrecht houdt in dat géén toestemming vereist is voor het afgeven van een signaal in de verwijsindex, wél moeten ouders of verzorgers vooraf geïnformeerd worden over het afgeven van een signaal in de verwijsindex. Als ouders of verzorgers niet (tijdig) geïnformeerd kunnen worden over het signaal in SISA moet dit zorgvuldig worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Bij een vermoeden van kindermishandeling volgen we binnen de RVKO de stappen van de meldcode:

1. We brengen de signalen in kaart bij een vermoeden van kindermishandeling en we geven een signaal af in SISA;
2. We overleggen met collega's (o.a. de aandachtsfunctionaris van de school) en nemen eventueel contact op met Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond;
3. We gaan in gesprek met de ouders/verzorgers van het kind;
4. We maken een inschatting van het risico, de aard en de ernst van het geweld;
5. We nemen twee besluiten:
 - I. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
 - II. Is zelf hulp bieden of organiseren ook (in voldoende mate) mogelijk?

De vijf stappen van de meldcode zijn nader uitgewerkt voor de RVKO en te vinden in het schema op de volgende pagina.

Aanpassing per 1 januari 2019

De wettelijk verplichte meldcode is per 1 januari 2019 aangepast: het is een professionele norm geworden om een melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling, oftewel acute of structurele onveiligheid.

De stappen van de meldcode zijn gelijk gebleven, met uitzondering van stap 4 en 5. Als hulpmiddel om te komen tot het besluit om te melden is het verplicht om een afwegingskader te gebruiken in deze stappen. In dit afwegingskader staan vijf afwegingsvragen die de beroepskracht helpen bepalen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is. In stap 5 van de meldcode is het onderscheid vervallen tussen hulp verlenen óf melden en worden er twee losse besluiten genomen: is melden noodzakelijk en is hulp bieden of organiseren ook (in voldoende mate) mogelijk? Hulp bieden is mogelijk als de professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of organiseren, de betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp en als de hulp leidt tot duurzame veiligheid.

Door de aanpassing van de meldcode komen signalen en vermoedens van ernstig huiselijk geweld of kindermishandeling eerder en vaker in beeld bij Veilig Thuis, ook wanneer professionals zelf hulp kunnen bieden of organiseren. Een melding doen betekent niet dat de professional de hulpverlening overdraagt, maar dat er samen met Veilig Thuis wordt gewerkt aan veiligheid voor het slachtoffer.

Zie bijlage 3 voor meer informatie over het afwegingskader en de vijf afwegingsvragen.

Meldcode bij schadelijke traditionele praktijken

De vijf stappen van de meldcode gelden ook bij vermoedens van schadelijke traditionele praktijken. Wel gelden er dan specifieke aandachtspunten bij het volgen van de stappen van de meldcode:

- Raadpleeg altijd een deskundige;
- Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. Neem direct contact op met een aandachtsfunctionaris schadelijke traditionele praktijken bij de politie;
- Voer het gesprek met de ouders pas in stap 5, wanneer de situaties en de risico's van een dergelijk gesprek zijn geïnventariseerd. Voer in ieder geval nooit een gesprek zonder voorafgaand overleg met een deskundige.

	Onderdeel	Wat	Wie	Wanneer
Stap 1: SIGNALEREN	Signaleren	Toepassen signaleringsinstrument leerlingen (feitelijk signaleren)	Leerkracht/ IB-er*/SMW-er	Dagelijks
		Risicosignalen leerling/ouders inventariseren	Leerkracht/IB-er/SMW-er	Dagelijks
	Rapporteren	Signalen van vermoedens kindermishandeling / huiselijk geweld in ParnasSys beschrijven	Leerkracht/IB-er/SMW-er	Bij risicosignalen
	Signaal SISA	Signaleren in SISA bij risicosignalen (let op: meldrecht)	IB-er/SMW-er	Bij risicosignalen
		SISA signaal toetsen op andere betrokken partijen → meenemen in MDO / ZAT	IB-er/SMW-er	Bij risicosignalen
Stap 2: OVERLEGGEN	Consultatie	Risicosignalen bespreken in MDO/ZAT	IB-er/SMW-er	Bij risicosignalen
		Eventueel consulteren bij Veilig Thuis	IB-er/SMW-er	Bij risicosignalen
	Rapporteren	Resultaat MDO/ZAT in ParnasSys beschrijven	IB-er/SMW-er	Bij risicosignalen
Stap 3: GESPREK	Gesprek ouders / verzorgers	Bepalen wie gesprek voert	IB-er in overleg met directie	Bij risicosignalen
		Voeren van gesprek	Directie/IB-er/leerkracht/SMW-er	Bij risicosignalen
	Rapporteren	Bevindingen gesprek in ParnasSys beschrijven	IB-er/SMW-er	Bij risicosignalen
Stap 4: WEGING VAN GEWELD	Taxeren	Risicotaxatie toepassen met informatie uit gesprek ouders en consultatie Veilig Thuis	IB-er/SMW-er i.o.m. leerkracht	Bij bevestiging signalen
		Bepalen of melding wordt gedaan of dat dit via ZAT kan lopen	Directie na overleg met IB-er/SMW-er	Na taxatie
	Rapporteren	Argumentatie en indicatoren taxatie en keuze vastleggen in ParnasSys	IB-er	Na taxatie
Stap 5-I: MELDEN	Melden	Melding Veilig Thuis	IB-er/SMW-er/Directie	Na keuze taxatie
	Informeren	Ouders informeren over melding	Directie	Na keuze taxatie
		Controleren op vervolgstap Veilig Thuis	IB-er/SMW-er	Na melding
	Rapporteren	Melding, afspraken met Veilig Thuis en reactie ouders vastleggen in ParnasSys	IB-er/SMW-er	Na melding
	Brief	Brief naar ouders omtrent melding Veilig Thuis	Directie	Na melding
	Rapporteren	Argumenten melding zonder toestemming of medewerking van ouders vastleggen in ParnasSys	IB-er/SMW-er	Na melding
Stap 5-II: HULP INZETTEN	Hulp inzetten	Uitkomsten taxatie bespreken in MDO/ZAT overleg	IB-er/SMW-er	Bij hulp inzetten
		Bepalen welke route wordt gevolgd	MDO/ZAT	Bij hulp inzetten
	Rapporteren	De gemaakte afspraken met vervolg CJG/SMW of anderen vastleggen in ParnasSys	IB-er/SMW-er	Bij hulp inzetten
	Informeren en betrekken	Ouders informeren over en betrekken bij de gemaakte afspraken en uitkomsten taxatie	Directie in samenspraak met IB-er/SMW-er	Bij hulp inzetten
VOLGEN	Monitoren	Monitoren op vervolg	IB-er/SMW-er	Na melding / hulp inzetten
	Evalueren	Afgeronde trajecten doornemen met ouders	IB-er/SMW-er/Directie	Bij einde traject

* Op alle plekken waar de intern begeleider genoemd staat, kan ook de 'aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling' van de school ingevuld worden.

Huidige en gewenste situatie binnen de RVKO

Het is belangrijk om het signaleren van kindermishandeling en het gebruik van de meldcode en SISA in het primair onderwijs aandacht te blijven geven. Teveel kinderen die ingrijpende gebeurtenissen meemaken worden niet gezien. Dat is het geval in Nederland, in Rotterdam en ook bij de RVKO.

Hieronder staat beschreven wat de huidige en gewenste situatie is qua activiteiten en maatregelen in schooljaar 2019-2020. Sinds schooljaar 2017-2018 zijn er verschillende activiteiten en maatregelen van start gegaan om een impuls te geven aan het signaleren van kindermishandeling en het gebruik van de meldcode en SISA binnen de RVKO. In het jaar 2018-2019 is hier een vervolg op gegeven en dit continueert ook in schooljaar 2019-2020. In de professionaliseringsgids 2019-2020 van de Thomas More Academie zijn de verschillende trainingen en intervisie opgenomen.

Training aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling

Doel: Alle aandachtsfunctionarissen binnen de RVKO hebben de training 'aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling' afgerond.

Sinds schooljaar 2017-2018 nemen alle medewerkers die de taak van 'aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling' hebben deel aan de bijbehorende training. Ieder schooljaar wordt er minimaal één training georganiseerd binnen de RVKO, waaraan de nieuwe aandachtsfunctionarissen deelnemen. Zij kunnen zich opgeven voor de training via de professionaliseringsgids van de Thomas More Academie (bovenschools bekostigd voor RVKO-scholen).

Een aantal scholen heeft in de afgelopen jaren aangegeven dat zij behoefte hebben aan meerdere aandachtsfunctionarissen op één school. Daardoor kan meer samenwerking en continuïteit gewaarborgd worden, mocht er iemand van school wisselen. Binnen de RVKO wordt graag gehoor gegeven aan deze vraag en daarom is het ook mogelijk om meerdere aandachtsfunctionarissen per school deel te laten nemen aan de training.

Ook in schooljaar 2019-2020 worden er twee groepen getraind: aan het begin van het schooljaar en halverwege het schooljaar met in totaal 17 deelnemers. Op bestuursniveau wordt bijgehouden wie de aandachtsfunctionarissen zijn op de scholen en wanneer zij de training hebben afgerond. In schooljaar 2019-2020 zijn er in totaal ruim 100 aandachtsfunctionarissen verdeeld over 67 scholen.

Intervisie aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling

Doel: Alle aandachtsfunctionarissen binnen de RVKO die behoefte hebben aan intervisie, nemen deel aan de intervisiekringen.

In schooljaar 2017-2018 zijn er verplichte intervisiekringen gevormd waar aandachtsfunctionarissen van alle RVKO-scholen aan deelnamen. In totaal waren er acht kringen, met circa 10 aandachtsfunctionarissen per kring die op een drietal intervisiebijeenkomsten van 2 uur bij elkaar kwamen.

Sinds schooljaar 2018-2019 worden er op vrijwillige basis kringen georganiseerd en tot nu toe is het aantal gerealiseerde kringen stabiel, namelijk drie kringen in 2018-2019 en eveneens drie kringen in 2019-2020. Aandachtsfunctionarissen kunnen zich hiervoor opgeven via de professionaliseringsgids van de Thomas More Academie (bovenschools bekostigd voor RVKO-scholen).

Onder leiding van een gediplomeerde intervisieleider worden er casussen besproken en activiteiten uitgevoerd binnen het thema 'huiselijk geweld en kindermishandeling'.

Hiermee blijft het thema op de agenda staan en wordt er een netwerk gecreëerd van aandachtsfunctionarissen waarin ervaringen en best practices gedeeld kunnen worden.

Cursussen Augeo

Doel: Alle medewerkers binnen de RVKO volgen minstens één cursus over sociale veiligheid van Augeo, namelijk 'werken met een meldcode' of 'steun bieden in de klas' (voorheen 'trauma-sensitief lesgeven').

In schooljaar 2017-2018 zijn alle medewerkers binnen de RVKO toegevoegd aan het lidmaatschap van Augeo. Van hen werd verwacht om minimaal één van bovengenoemde cursussen te volgen. Sinds schooljaar 2018-2019 worden alleen de nieuwe medewerkers die bij de RVKO komen werken toegevoegd aan het lidmaatschap van Augeo. Een onderdeel van hun aanstellingspakket is een brief met informatie over de verplichte cursus van Augeo die zij moeten volgen in hun eerste schooljaar.

In 2018-2019 zijn er bijna 230 nieuwe medewerkers toegevoegd aan het lidmaatschap en in 2019-2020 staat de teller al op meer dan 250 medewerkers.

Informatie op de RVKO Portal

Doel: Medewerkers binnen de RVKO maken gebruik van de pagina 'meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' waar zij relevante documenten, het laatste nieuws, websites en filmpjes kunnen vinden.

De pagina is te vinden via deze [link](#), nadat is ingelogd in Office365. Sinds de start in februari 2018 is deze pagina door 1180 unieke bezoekers bezocht, met een totaal van 4051 sitebezoeken.

Uitleenkoffers 'huiselijk geweld en kindermishandeling'

Doel: Scholen lenen een koffer om zowel in het team als in de klassen aandacht te besteden aan het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling.

Naast de acht bestaande verdrietkoffers die bedoeld zijn voor situaties van verdriet (zoals ziekte, overlijden, scheiding of verhuizing), zijn in schooljaar 2017-2018 drie extra koffers toegevoegd met daarin materialen over het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling. Jaarlijks worden deze koffers aangevuld met nieuwe relevante materialen, zoals boeken en spellen.

Om verdrietkoffers over het thema kindermishandeling te lenen, kunnen scholen via de e-mail of telefonisch contact opnemen met de centrale contactpersoon voor de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van de RVKO (Mirl Witte-Both).

Contactgegevens: mirl.both@rvko.nl – 010-4537540.

Sinds de start van de drie nieuwe koffers is er zeven keer gebruik gemaakt van een koffer over het thema huiselijk geweld en kindermishandeling. In schooljaar 2019-2020 zal de koffer weer extra onder de aandacht gebracht worden en zal er sprake zijn van een 'warme overdracht' waarbij de school uitleg krijgt hoe ze de materialen in kunnen zetten.

Verdiepingstrainingen

Doel: Door middel van verdiepingstrainingen kunnen medewerkers die dat willen hun kennis en vaardigheden omtrent het thema kindermishandeling vergroten.

In schooljaar 2017-2018 is na een behoeftepeiling bij de aandachtsfunctionarissen nader bepaald waar de verdiepingstraining zich op zal richten. In de professionaliseringsgids 2018-2019 van de Thomas More Academie waren twee verdiepingstrainingen

opgenomen, namelijk de workshop 'signaleren en bespreekbaar maken van kindermishandeling' (1 dagdeel van 3,5 uur) en de training 'trauma-sensitief lesgeven' (4 avondbijeenkomsten van 3 uur). De kosten van de trainingen zijn voor de school. In schooljaar 2019-2020 is de training 'traumasensitief lesgeven' (4 avondbijeenkomsten van 3 uur) opgenomen in de professionaliseringsgids, naast de eerder genoemde training en intervisie voor aandachtsfunctionarissen en Augeo Academy.

Thema 'aanpak kindermishandeling' op IB-dagen & directievergaderingen

Doel: Het thema kindermishandeling is een jaarlijks terugkerend agendapunt op IB-dagen en directievergaderingen, hierdoor bewaken en stimuleren we het werken met de meldcode.

Op 4 oktober 2018 is er een dag voor intern begeleiders en aandachtsfunctionarissen georganiseerd, waarop het thema 'huiselijk geweld en kindermishandeling' centraal stond. Tijdens twee plenaire onderdelen hebben Team Kim en een medewerker van Veilig Thuis gastcolleges gegeven. Bij de workshoprondes konden deelnemers kiezen uit workshops over het signaleren en bespreekbaar maken van kindermishandeling, kindermishandeling vanuit het perspectief van een ervaringsdeskundige, het signaleren van en anticiperen op armoede in de klas, seksualiteit en misbruik, jonge mantelzorgers en praten met kinderen over kindermishandeling.

Ook in schooljaar 2019-2020 staat het onderwerp op de agenda van zowel IB-dagen als directievergaderingen. Op de IB-dag in oktober 2019 geeft een school een workshop over hoe zij omgaan met de week tegen kindermishandeling en op de directievergadering in december 2019 wordt een workshop gegeven over het lesgeven aan getraumatiseerde kinderen.

Scholenproject Team Kim

Doel: Door deelname aan het scholenproject van Team Kim wordt kindermishandeling bespreekbaar gemaakt in de klassen.

Leerkrachten voelen vaak belemmeringen in het signaleren en bespreekbaar maken van kindermishandeling. Kinderen die slachtoffer zijn van mishandeling voelen zich hierdoor niet gezien. Team Kim zorgt ervoor dat het op een school voor iedereen duidelijk is wat te doen bij een vermoeden van kindermishandeling, zowel voor de kinderen als voor de leerkrachten. Want hoe praat je over kindermishandeling? Bij wie kun je terecht? Kinderen zoeken vaak steun bij leeftijdsgenootjes, in plaats van volwassenen. Team Kim stimuleert kinderen om op verschillende manieren te praten over kindermishandeling. Door het gesprek open te gooien en de leerlingen en leerkrachten met elkaar te verbinden, draagt Team Kim bij aan vroegtijdige signalering en het doorbreken van het taboe om over kindermishandeling te praten.

In schooljaar 2019-2020 starten de eerste twee scholen met het project van Team Kim en de volgende twee scholen starten in schooljaar 2020-2021. Qua budget is er nog ruimte voor twee scholen om deel te nemen in 2020-2021.

Week tegen Kindermishandeling

Doel: Alle leerkrachten besteden in de week tegen kindermishandeling aandacht aan het thema in de klas.

De RVKO vindt het belangrijk dat er in de week tegen kindermishandeling op alle scholen en in alle klassen aandacht besteed wordt aan het thema huiselijk geweld en kindermishandeling. Om dit te faciliteren wordt in de weken voorafgaand aan deze week informatie verspreid via de aandachtsfunctionarissen en de nieuwsbrief van de RVKO

met lesideeën, filmpjes en activiteiten. Binnen de gemeente Rotterdam is het mogelijk om gratis gastsprekers, ervaringsdeskundigen, workshops en theaterlessen uit te nodigen in de klas. In schooljaar 2019-2020 zijn er 9 RVKO-scholen die gebruik maken van dit aanbod.

Samenwerking RVKO – Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond

Doel: Om de samenwerking tussen de RVKO en Veilig Thuis te bevorderen, houden we de lijntjes kort en zorgen we regelmatig voor contactmomenten.

Op de eerdergenoemde IB-dag heeft een medewerker van Veilig Thuis een presentatie gegeven over de nieuwe werkwijze van Veilig Thuis en het nieuwe afwegingskader. Na afloop van de presentatie was er gelegenheid voor de aandachtsfunctionarissen en IB-ers om vragen te stellen.

In de afgelopen schooljaren is een contactpersoon van Veilig Thuis een aantal keer aanwezig geweest bij de intervisie voor aandachtsfunctionarissen om daar informatie te geven over Veilig Thuis en vragen van intervisiedeelnemers te beantwoorden.

Op 19 november 2019 gaat een groep van 25 aandachtsfunctionarissen die intervisie volgen op bezoek bij Veilig Thuis Rotterdam-Rijnmond. Medewerkers van Veilig Thuis zullen allereerst een presentatie geven over de werkwijze van Veilig Thuis om die kennis op te frissen en vervolgens is er veel gelegenheid om vragen te stellen.

Jaarlijks sluit een manager van Veilig Thuis aan bij de werkgroep 'meldcode' waar de grote schoolbesturen in Rotterdam en de gemeente Rotterdam vertegenwoordigd zijn. De centrale contactpersoon binnen de RVKO neemt hier ook aan deel.

Samenwerking RVKO – SISA

Doel: Om de samenwerking tussen de RVKO en SISA te bevorderen, houden we de lijntjes kort en zorgen we regelmatig voor contactmomenten.

In schooljaar 2019-2020 wordt SISA voor de RVKO opnieuw ingericht om het systeem op te schonen.

Voor mensen die een account hebben in SISA en nog niet zo ervaren zijn of graag hun kennis op willen frissen biedt SISA een e-learningmodule aan, die gevolgd kan worden in de omgeving van MULTIsignaal.

Jaarlijks sluit een medewerker van SISA aan bij de werkgroep 'meldcode' waar de grote schoolbesturen in Rotterdam en de gemeente Rotterdam vertegenwoordigd zijn. De centrale contactpersoon binnen de RVKO neemt hier ook aan deel.

Op 19 november 2019 wordt een extra bijeenkomst georganiseerd waarbij deelnemers van deze werkgroep samen met een afvaardiging van mensen uit het veld de verouderde SISA-handleiding voor het onderwijs zullen updaten en met elkaar zullen bespreken bij welke signalen het verstandig is om als school een signaal af te geven in SISA.

Planning binnen de RVKO

Schooljaar 2017-2018	
<u>Wat</u>	<u>Wanneer</u>
Training aandachtsfunctionarissen	Start schooljaar, vier bijeenkomsten
Intervisie aandachtsfunctionarissen	Drie keer per schooljaar
Cursussen Augeo (alle medewerkers)	Hele schooljaar
Informatie op de RVKO portal	Hele schooljaar
Uitleenkoffers kindermishandeling	Vanaf voorjaar 2018
Schooljaar 2018-2019	
<u>Wat</u>	<u>Wanneer</u>
Thema 'kindermishandeling' op IB-dag/directievergadering	IB-dag: 4 oktober 2018 Directievergadering: start schooljaar
Training aandachtsfunctionarissen	Start schooljaar, vier/vijf dagdelen
Intervisie aandachtsfunctionarissen	Drie keer per schooljaar
Cursussen Augeo (nieuwe medewerkers)	Hele schooljaar
Informatie op de RVKO portal	Hele schooljaar
Uitleenkoffers kindermishandeling	Hele schooljaar, op aanvraag
Verdiepingstrainingen - 'Signaleren en bespreekbaar maken van kindermishandeling' - 'Trauma-sensitief lesgeven'	Hele schooljaar, op basis van inschrijvingen in de professionaliseringsgids 2018-2019 van de Thomas More Academie
Schooljaar 2019-2020	
<u>Wat</u>	<u>Wanneer</u>
Thema 'kindermishandeling' op IB-dag/directievergadering	IB-dag: 10 oktober 2019 Directievergadering: 17 december 2019
Training aandachtsfunctionarissen	Start en halverwege schooljaar
Intervisie aandachtsfunctionarissen	Drie keer per schooljaar
Cursussen Augeo (nieuwe medewerkers)	Hele schooljaar
Informatie op de RVKO portal	Hele schooljaar
Uitleenkoffers kindermishandeling	Hele schooljaar, op aanvraag
Verdiepingstraining - 'Trauma-sensitief lesgeven'	Hele schooljaar, op basis van inschrijvingen in de professionaliseringsgids 2019-2020 van de Thomas More Academie
Scholenproject Team Kim	Op aanvraag van scholen
Week tegen Kindermishandeling	18 t/m 22 november 2019
Bezoek aandachtsfunctionarissen Veilig Thuis	19 november 2019
Bijeenkomst updaten handleiding SISA	19 november 2019
Schooljaar 2020-2021 en verder	
<u>Wanneer</u>	<u>Wanneer</u>
Nader te bepalen in schooljaar 2019-2020	Nader te bepalen in schooljaar 2019-2020

Voorwaarden

Er moet aan de volgende voorwaarden voldaan zijn om de meldcode binnen de RVKO goed uit te kunnen voeren:

- Medewerkers binnen de RVKO kennen de stappen van de meldcode en werken volgens deze stappen;
- Leerkrachten binnen de RVKO kunnen signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling herkennen en feitelijk vastleggen in ParnasSys. Dit vraagt om bepaalde competenties, zoals kunnen observeren, veranderingen in gedrag waarnemen, gespreksvaardigheden en kennis van de ontwikkeling van kinderen;
- Het aanbod van deskundigheidsbevordering is afgestemd op de verschillende functies en taken van de medewerkers binnen de RVKO;
- De aandachtsfunctionarissen voeren de verschillende taken uit: profileren, informeren en adviseren, motiveren, organiseren, advies vragen en melden, ondersteunen en toezien, vastleggen en documenteren, borgen en evalueren (zie bijlage 2);
- Steun vanuit directies: aandachtsfunctionarissen op school hebben tijd en ruimte nodig om hun taken uit te kunnen voeren;
- Steun vanuit bovenschools directeuren: toezien op de borging van het werken met de meldcode en SISA op scholen en scholen die in gebreke blijven hierop aanspreken;
- Nieuwe medewerkers op school voorlichten en inwerken in het werken met de meldcode.

Borging

Om het werken met de meldcode te borgen, zullen de maatregelen en activiteiten die in schooljaar 2017-2018 gestart zijn continueren in de schooljaren die hierop volgen. Daarnaast dragen de volgende punten bij aan de borging:

- Centraal contactpersoon: een medewerker op het bestuursbureau heeft het signaleren van kindermishandeling en het gebruik van meldcode en SISA in portefeuille. Zie bijlage 4 voor de taken van de centrale contactpersoon. Contactgegevens: Mirl Witte-Both (mirl.both@rvko.nl – 010-4537540)
- Lijnverantwoordelijkheid bovenschools directeuren: opnemen in kwaliteitscyclus.
- Professionaliseringsgids Thomas More Academie: de training voor aandachtsfunctionarissen, de intervisie, de cursussen van Augeo en de verdiepingstraining worden jaarlijks opgenomen in de professionaliseringsgids.
- Pabo-studenten: ook de Thomas More Hogeschool geeft een impuls aan de aanpak van kindermishandeling, doordat het thema en de cursussen van Augeo opgenomen is in het curriculum van de pabo (jaar 3).
- Jaarlijkse evaluatie van het 'plan van aandacht & protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' binnen de RVKO.

Bijlage 1: Sociale kaart Regio Rotterdam

(gegevens gecontroleerd in november 2019)

Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR)

Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond is er voor advies, voor het aannemen en beoordelen van meldingen, voor het zelf plegen van interventies, het doen van onderzoek en/of zorgen dat er hulpverlening wordt ingezet rond huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond werkt in vier gebieden: Noord, Oost, Zuid en Zuid-West.

Paul Krugerstraat 181
3072 GJ Rotterdam
Algemeen tel: 0800-2000 (gratis, dag en nacht)
E-mail: info@veiligthuisrr.nl
Website: www.veiligthuisrr.nl

Gebied van de school:
Noord / Oost / Zuid / Zuid-West

Naam manager:

Naam contactpersoon:

SISA (Stadsregionaal Instrument Sluitende Aanpak)

SISA is een computersysteem waarin professionals kunnen signaleren dat zij betrokken zijn bij een kind/jongere van 0 tot 23 jaar. Op deze manier kunnen professionals met elkaar afstemmen om de best mogelijke begeleiding te bieden.

Halvemaanpassage 90
3011 PL Rotterdam
Tel: 010 – 498 24 72
E-mail: infosisa@rotterdam.nl
Website: www.sisa.rotterdam.nl

Contactpersoon RVKO:
Doreen Oosterman (Relatiemanager SISA)
tw.oosterman@rotterdam.nl
06-53600212

GGD Rotterdam Rijnmond

GGD Rotterdam-Rijnmond bevordert en beschermt de gezondheid van de inwoners in de regio.

Hoofdvestiging GGD Rotterdam-Rijnmond
Schiedamsedijk 95
3011 EN Rotterdam
Tel: 010 - 433 99 66 (algemeen nummer)
Website: www.ggdrotterdamrijnmond.nl

Naam contactpersoon:

Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)

De Raad voor de Kinderbescherming is een landelijke organisatie die regionaal werkt. Maakt u zich zorgen om een kind? Dan kunt u een melding doen bij Veilig Thuis. Bij een spoedsituatie kunt u rechtstreeks contact opnemen met een locatie van de RvdK.

Lijnbaan 109
3012 EN Rotterdam
Postbus 1983
3000 BZ Rotterdam
Tel.: 010 – 4 43 11 00
E-Mail: rotterdam@rvdk.minvenj.nl
Website: www.kinderbescherming.nl

Naam contactpersoon:

Politie

Tel: 0900-8844 (geen spoed)

Naam wijkagent:

Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond

Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond werkt samen met ouders en het netwerk van het gezin aan een veilige opvoedsituatie, totdat de ouders de zorg weer volledig kunnen overnemen.

Dynamostraat 16
3083 AK Rotterdam
Tel: 010 – 233 00 00
E-mail: info@jbrr.nl
Website: www.jeugdbeschermingrotterdamrijnmond.nl

Naam contactpersoon:

Kindertelefoon

De Kindertelefoon is er voor alle kinderen en jongeren van 8 tot 18 jaar die in vertrouwen willen praten.

Postbus 1020
3000 BA Rotterdam
Tel: 0800 – 0432 (gratis) Dagelijks 14.00 – 20.00 uur.
E-mail: rotterdam@kindertelefoon.nl
Website: www.kindertelefoon.nl

Samenwerkingsverbanden

<i>Naam samenwerkingsverband</i>	<i>Participerende scholen</i>	<i>Naam contactpersoon:</i>
PPO Rotterdam	alle Rotterdamse scholen excl. Hoek van Holland en Rozenburg	
RIBA	Dr. Schaepman, Trinoom, Don Bosco en Grote Reis	
Kindkracht	Akkers, Klinker, Maasoever, Mgr. Bekkers, Paus Johannes, Wegwijzer en Rozenhorst	
IJssel en Lek	Contrabas, Vijfster, Montessori Capelle, Octaaf, Pieter Bas en Wingerd	
Lansingerland	Klimophoeve en Oosthoek	
FSPOW	Jozef	

Centrum voor jeugd en gezin Rijnmond (CJG)

CJG Rijnmond biedt preventieve jeugdgezondheidszorg en maakt zich sterk om een integraal zorgaanbod in de wijken te kunnen aanbieden voor alle leeftijden. Daarbij werken ze samen met professionals in de jeugdketen.

Westblaak 171
3012 KJ Rotterdam
E-mail: info@cjgrijnmond.nl
Website: www.cjgrijnmond.nl

Naam contactpersoon:

Bijlage 2: Taken aandachtsfunctionarissen binnen de RVKO

De aandachtsfunctionaris is een professional die extra deskundigheid heeft op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling, die het thema terugkerend onder de aandacht brengt bij het schoolteam en als klankbord en ondersteuner fungeert voor collega's. Hij of zij heeft een coördinerende rol bij de uitvoering van de stappen van de meldcode als er een vermoeden is van huiselijk geweld of kindermishandeling. Alle scholen binnen de RVKO hebben minimaal één aandachtsfunctionaris, vaak is dit de intern begeleider. Hieronder staan de taken van de aandachtsfunctionaris beschreven:

Profileren

- Huiselijk geweld en kindermishandeling, de meldcode en de eigen taak als aandachtsfunctionaris onder de aandacht brengen en houden;
- Het onderwerp op de agenda houden.

Informereren en adviseren

- Directie: over meldingen die gedaan worden, het implementeren en borgen van de meldcode, het opstellen van een scholingsplan, het aanstellen van aandachtsfunctionarissen, het pleiten voor voldoende tijd als aandachtsfunctionaris en de communicatie naar ouders toe over de werkwijze van de school;
- Collega's: over de meldcode en over de verantwoordelijkheid, beschikbaarheid en bereikbaarheid van de eigen taak als aandachtsfunctionaris;
- Ouders/verzorgers: over het feit dat de school met de meldcode werkt;
- Ketenpartners: de gegevens van de aandachtsfunctionaris bekend maken.

Motiveren

- Directie: om de nodige stappen te ondernemen voor implementatie van de meldcode en om dit te faciliteren;
- Collega's: werken met de meldcode, advies te vragen aan de aandachtsfunctionaris, volgen van deskundigheidsbevordering en weerstanden om te handelen wegnemen;
- Ouders/verzorgers: tot actie overgaan bij zorgen over een kind.

Organiseren

- Deskundigheidsbevordering voor alle collega's, zodat zij kundig zijn in het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling (opnemen in een scholingsplan);
- Jaarlijkse voorlichting voor nieuwe collega's (met behulp van cursussen van Augeo);
- Zorgen dat collega's makkelijk toegang hebben tot het plan van aandacht & protocol, de interne meldcode en relevante documenten;
- Overleg binnen de school met directie, schoolmaatschappelijk werk en leerkrachten en hieraan deelnemen;
- Overleg met ketenpartners over samenwerkingsafspraken (o.a. informatie-uitwisseling, verantwoordelijkheden, overdracht en terugkoppeling).

Advies vragen en melden

- Advies vragen aan Veilig Thuis, Jeugdbescherming of politie;
- Melding bij Veilig Thuis;
- Zorgdragen voor zorgvuldigheid in het advies vragen en melden bij Veilig Thuis.

Ondersteunen

- Waken over de veiligheid van collega's;
- Waken over de veiligheid van het kind bij het nemen van beslissingen;
- Als vraagbaak functioneren voor collega's over informatie betreffende (de meldcode) huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Toezien op zorgvuldige omgang met privacy van het gezin door collega's;
- Zorgdragen voor risicotaxatie, met eventueel gebruik van een risicotaxatie-instrument.

Vastleggen en documenteren

- Ontwikkelen en implementeren van een plan van aandacht & protocol, met daarin de volgende onderdelen opgenomen: inleiding, visie, huidige situatie, gewenste situatie, voorwaarden, taken van de aandachtsfunctionaris, planning en borging;
- Vastleggen wie welke verantwoordelijkheden draagt en wie welke taken heeft bij het hanteren van de meldcode en het werken volgens het plan van aandacht & protocol;
- Toezien op zorgvuldige en objectieve dossiervorming en vastlegging door collega's bij vermoedens en signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Registreren van het gebruik van de meldcode en meldingen bij Veilig Thuis;
- Signalen afgeven in SISA;
- Vastleggen en onderhouden van samenwerkingsafspraken met ketenpartners over informatie-uitwisseling, verantwoordelijkheden, overdracht en terugkoppeling;
- In een actuele sociale kaart ketenpartners en hun contactpersonen in beeld brengen en bijhouden;
- Bewaren van documentatie.

Borgen en evalueren

- Zorgdragen dat de meldcode binnen de school gehanteerd en geborgd wordt;
- Jaarlijks evalueren en bijstellen van de meldcode en het plan van aandacht & protocol op actualiteit en bruikbaarheid;
- De genomen stappen per casus evalueren met betrokkenen;
- Borgen van de eigen deskundigheidsbevordering (stappen van de meldcode, herkennen van signalen en voeren van gesprekken) door het volgen van trainingen, het deelnemen aan intervisie en het bijwonen van bijeenkomsten.

Bijlage 3: Afwegingskader voor het onderwijs

Bron: Afwegingskader Meldcode – Onderwijs en Leerplicht / RMC

Onderstaand figuur toont de vijf stappen uit de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ter ondersteuning van de beslissingen is in stappen 4 en 5 een afwegingskader toegevoegd. Er is een 'basisdocument afwegingskader' beschikbaar voor alle beroepsgroepen. Het onderliggende afwegingskader is de uitwerking voor het onderwijs.

In stap 5 worden twee beslissingen genomen: het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en vervolgens het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Het is van belang dat in stap 5 beide beslissingen en in de genoemde volgorde worden genomen. De betrokken persoon in het onderwijs (dit kan de aandachtfunctionaris zijn) vraagt zich op basis van signalen en het gesprek met ouders af of melden noodzakelijk is aan de hand van de vijf afwegingsvragen op de volgende pagina. Vervolgens besluit deze of het bieden of organiseren van hulp tot de mogelijkheden van zowel de school als de betrokkenen (ouders/verzorgers) behoort. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, moet de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord worden. Melden is niet verplicht en kan ook anoniem.

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus bijvoorbeeld voor de Wetten PO, VO, Leerplichtwet etc. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling
Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.
Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

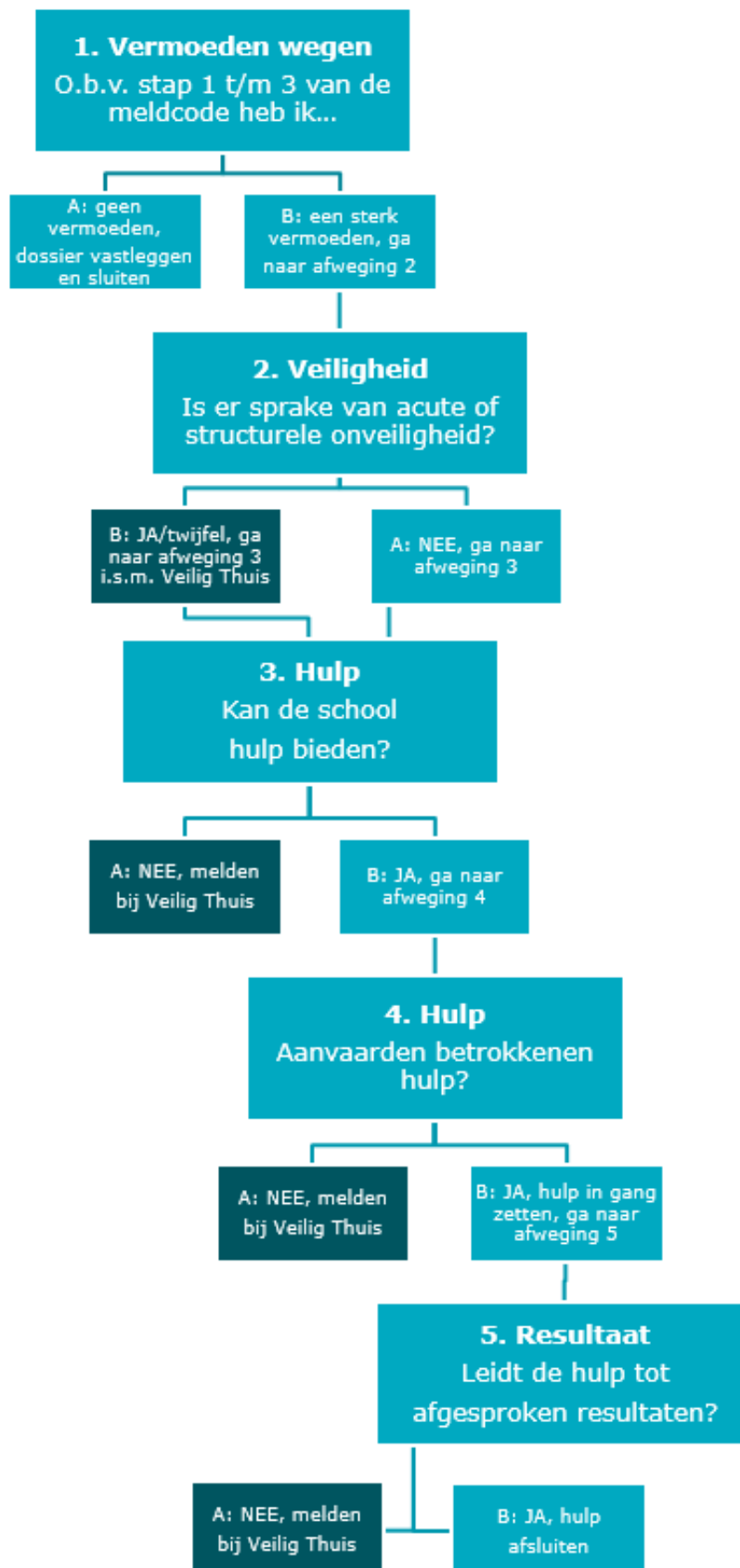
5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen.

Om RVKO-medewerkers te helpen bij het doorlopen van het afwegingskader, is een stroomschema ontwikkeld waarin het afwegingskader duidelijker in beeld wordt gebracht.

Algemene meldnormen (leidende principes t.b.v. afwegingskaders)

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of mogelijke kindermishandeling is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

Meldnorm A	In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
Meldnorm B	In alle ANDERE gevallen waarin de aandachtfunctionaris/leerplichtambtenaar meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Meldnorm C	Als een aandachtfunctionaris/leerplichtambtenaar die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Acute onveiligheid, structurele onveiligheid en disclosure

Acute onveiligheid	
Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft.• (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe.• Poging tot verwurging.• Wapengebruik.• Geweld tijdens de zwangerschap.• (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar.• Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking).• Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel.• Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt.• Vrijheidbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.• Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs.• Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.• een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene• Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken• Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt• etc.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">• Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige (psychosociale, relationele) problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden.• Vergelijkbare situaties met kwetsbare ouderen en een mantelzorgver.• Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken.• Escalerende vormen van stalking in partnerrelaties.• Minderjarige die geregeld getuige is van huiselijk geweld tussen ouders.• Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben.• Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden.• etc.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	<p>Als een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.</p> <p>Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/verzorgers bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, mensenhandel, eengerelateerd geweld en oudermishandeling.</p> <p>Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.</p> <p>Bij de keuze voor wel/niet melden staat de veiligheid van het slachtoffer altijd voorop.</p>

Bijlage 4: Taken centrale contactpersoon binnen de RVKO

De centrale contactpersoon van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van de RVKO...

- is bekend met de positie van de meldcode binnen de kwaliteitscyclus op bestuurlijk niveau;
- is binnen het schoolbestuur het aanspreekpunt voor vragen van directieleden, aandachtsfunctionarissen, de gemeente en omringende organisaties;
- houdt namens het bestuur naar buiten (gemeente, overige besturen en omringende organisaties) en naar binnen (beleidsmatig en naar de eigen scholen) het thema onder de aandacht;
- is verantwoordelijk voor het delen van kennis over de meldcode met de scholen en aandachtsfunctionarissen;
- houdt zicht op en stimuleert het structureel agenderen van de meldcode op de directievergaderingen en IB-dagen;
- houdt zicht op de verdeling van de aandachtsfunctionarissen over de scholen;
- neemt deel aan de stedelijke bestuurlijke werkgroep 'meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling';
- actualiseert jaarlijks het plan van aandacht & protocol met betrekking tot de meldcode op bestuurlijk niveau.

Bijlage 5: Behoeftetepeiling schooljaar 2017-2018

Om te peilen wat de behoefte van de aandachtsfunctionarissen is met betrekking tot de trainingen, intervisie en cursussen van Augeo voor schooljaar 2018-2019, is in februari 2018 een vragenlijst naar hen gestuurd. Hieronder is een globaal inzicht in de resultaten van deze vragenlijst te vinden (o.b.v. 48 aandachtsfunctionarissen die de vragenlijst hebben ingevuld):

- Training: In totaal hebben 40 medewerkers de training tot 'aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling' afgerond. Van de 40 cursisten hebben er 23 deze vragenlijst ingevuld. Zij beoordelen de training gemiddeld met een 7,8 en geven aan dat zij verschillende onderdelen van de training al toe hebben kunnen passen in hun werkzaamheden als aandachtsfunctionaris (zoals het werken volgens de vijf stappen van de meldcode, gespreksvoering met collega's/ouders en samenwerking met de hulpverlening);
- Intervisie: de intervisie wordt gemiddeld beoordeeld met een 6,7. De feedback is met de twee intervisiebegeleiders besproken. Ongeveer 90% van de aandachtsfunctionarissen vindt dat de intervisie voor aandachtsfunctionarissen volgend schooljaar georganiseerd moet blijven worden;
- Augeo: de cursussen van Augeo worden gemiddeld beoordeeld met een 7,7. De feedback is met de contactpersonen bij Augeo besproken. Ruim 90% van de aandachtsfunctionarissen staat positief tegenover de stelling 'nieuwe leerkrachten moeten verplicht een cursus van Augeo volgen als zij op een RVKO school komen werken'.
- Overige activiteiten: om kindermishandeling aan te blijven pakken is er vooral behoefte aan:
 - een overzicht van alle trainingen/intervisie in de professionaliseringsgids van de TMH;
 - ervaringsdeskundigen op een bijeenkomst voor aandachtsfunctionarissen en ook in de klas;
 - relevante informatie over kindermishandeling op de portal;
 - uitleenkoffer met boeken over kindermishandeling.